

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 22. októbra 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Služba poštových peňažných prevodov — Smernica 97/67/ES — Pôsobnosť — Vnútroštátna právna úprava udeľujúca výlučné právo poskytovať službu poštových peňažných prevodov — Štátna pomoc — Hospodárska činnosť — Služby všeobecného hospodárskeho záujmu“

Vo veci C-185/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Värhoven administrativen säd (Bulharsko) z 9. apríla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 14. apríla 2014, ktorý súvisí s konaním:

„EasyPay“ AD,

„Finance Engineering“ AD

proti

Ministerski savet na Republika Bălgarija,

Nacionalen osiguriteln institut,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky druhej komory, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca), A. Arabadžiev, C. Lycourgos a J.-C. Bonichot,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. júna 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- „EasyPay“ AD, v zastúpení: B. Grigorov, riaditeľ,
- Nacionalen osiguriteln institut, v zastúpení: B. Petkov, riaditeľ,
- bulharská vláda, v zastúpení: E. Petranova a D. Drambozova, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Koleva, R. Sauer a C. Vollrath, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (Ú. v. ES L 15, 1998, s. 14; Mim. vyd. 06/003, s. 71), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/6/ES z 20. februára 2008 (Ú. v. EÚ L 52, s. 3, ďalej len „smernica 97/67“), ako aj článkov 106 ZFEÚ a 107 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú „Easy Pay“ AD a „Finance Engineering“ AD na jednej strane a Ministerski savet na Republika Bălgarija (Rada ministrov Bulharskej republiky, ďalej len „Rada ministrov“) a Nacionalen osiguritelen institut (Národný inštitút sociálneho zabezpečenia, ďalej len „Inštitút“) na druhej strane a ktorého predmetom je návrh na zrušenie alebo vyhlásenie neplatnosti určitých článkov nariadenia o dôchodkoch a dobách poistenia (Naredba za pensii i osiguritelia staž, ďalej len „nariadenie“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Podľa článku 1 smernice 97/67:

„Táto smernica ustanovuje spoločné pravidlá, ktoré sa týkajú:

- podmienok, ktoré upravujú poskytovanie poštových služieb,
- poskytovania univerzálnej poštovej služby v rámci Spoločenstva,
- financovania univerzálnych služieb za podmienok, ktoré zaručujú trvalé poskytovanie týchto služieb,
- tarifných zásad a prehľadnosti účtovníctva pri poskytovaní univerzálnej služby,
- stanovenia noriem kvality pre poskytovanie univerzálnej služby a vytvorenia systému zabezpečenia súladu s týmito normami,
- harmonizácie technických noriem,
- vytvorenia nezávislých národných regulačných orgánov.“

- 4 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia nasledovné definície:

1. poštové služby: služby zahŕňajúce vyberanie, triedenie, prepravu a distribúciu poštových zásielok;
- ...
4. vyberanie: vykonávanie zberu poštových zásielok poskytovateľom poštových služieb;

5. distribúcia: proces od triedenia v distribučnom stredisku až po dodávanie poštových zásielok adresátom;
6. poštová zásielka: adresovaná zásielka v konečnej podobe, v ktorej ju prepravuje poskytovateľ poštových služieb. Okrem korešpondencií patria medzi zásielky napríklad aj knihy, katalógy, noviny, periodická tlač a poštové balíky obsahujúce tovar s komerčnou hodnotou alebo bez nej;
7. korešpondencia: oznámenie v písomnej forme na akomkoľvek druhu fyzického média, ktoré sa má prepraviť a doručiť na adresu, uvedenú odosielateľom na samotnom oznámení alebo na obálke. Knihy, katalógy, noviny a periodická tlač sa nepovažujú za korešpondenciu;

...“

- 5 Rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 2012, s. 3, ďalej len „rozhodnutie SVHZ“), vo svojom článku 2 stanovuje:

„1. Toto rozhodnutie sa uplatňuje na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej podnikom v súvislosti so službami všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 106 ods. 2 [ZFEÚ], ktorá patri do jednej z týchto kategórií:

- a) náhrada za poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v oblastiach iných ako doprava a dopravná infraštruktúra vo výške menej ako 15 mil. [eur] ročne;

...

2. Toto rozhodnutie sa uplatňuje len vtedy, ak obdobie, počas ktorého je podnik poverený poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu, nepresiahne 10 rokov. Ak obdobie trvania poverenia presiahne 10 rokov, toto rozhodnutie sa uplatňuje len v takom rozsahu, ak sa od poskytovateľa služby vyžaduje významná investícia, ktorú treba počas dlhšieho obdobia amortizovať v súlade so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami.“

- 6 Podľa článku 3 tohto rozhodnutia, týkajúceho sa zlučiteľnosti a výnimky z notifikačnej povinnosti:

„Štátna pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme, ktorá spĺňa podmienky stanovené týmto rozhodnutím, je zlučiteľná s vnútorným trhom a vyňatá z povinnosti predchádzajúcej notifikácie podľa článku 108 ods. 3 [ZFEÚ] za podmienky, že spĺňa požiadavky vyplývajúce zo zmluvy [FEÚ] alebo zo sektorových právnych predpisov Únie.“

- 7 Článok 10 rozhodnutia SVHZ, obsahujúceho prechodné ustanovenia, stanovuje:

„Toto rozhodnutie sa uplatňuje na individuálnu pomoc a schémy pomoci takto:

- a) akákoľvek schéma pomoci, ktorá nadobudla účinnosť pred nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia a bola zlučiteľná so spoločným trhom a vyňatá z notifikačnej povinnosti v súlade s rozhodnutím [Komisie] 2005/842/ES [z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 ZFEÚ na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 312, s. 67)], je naďalej zlučiteľná s vnútorným trhom a vyňatá z notifikačnej povinnosti počas ďalšieho obdobia dvoch rokov;

...“

- 8 Podľa článku 11 tohto rozhodnutia „rozhodnutie 2005/842/ES sa týmto zrušuje“.
- 9 Článok 12 rozhodnutia SVHZ stanovuje, že „toto rozhodnutie nadobúda účinnosť 31. januára 2012“.

Bulharské právo

- 10 V súlade s článkom 106 zákonníka sociálneho zabezpečenia (Kodeks za socialno osigurjavane) upravuje uplatňovanie kapitoly 6 tohto zákonníka, nazvanej „Povinné dôchodkové poistenie“, a výplatu dôchodkov akt prijatý Radou ministrov.
- 11 Podľa článku 50 nariadenia prijatého dekrétom Rady ministrov č. 30 z 10. marca 2000 „dôchodky a doplatky k nim vyplácajú miestne oddelenia Inštitútu prostredníctvom pobočiek pošty a bánk v krajine...“.
- 12 Článok 51 nariadenia spresňuje, že „dôchodky a doplatky k nim vyplácajú pobočky pošty na adresu trvalého pobytu alebo na aktuálnu adresu dôchodcov spôsobom stanoveným v nariadení“.
- 13 Podľa článku 54 ods. 1 nariadenia „miestne oddelenie Inštitútu vystaví pre každého dôchodcu výplatnú listinu, na základe ktorej mu pobočka pošty vyplatí dôchodok (dôchodky) a doplatky k dôchodku. Výplatná listina, riadne podpísaná poberateľom dôchodku, slúži ako dôkaz vykonaných vyplatení“.
- 14 Článok 58 nariadenia stanovuje:
- „[Inštitút] prevedie v pravidelných časových intervaloch na miestne oddelenia [„Bálgarski pošti“ EAD, ďalej len „Bálgarski pošti“]) sumy potrebné na vyplatenie dôchodkov a doplatkov k dôchodkom tak, aby bolo zabezpečené ich včasné vyplatenie...“
- 15 Článok 92 nariadenia stanovuje:
- „1. Miestne oddelenie Inštitútu prevádza sumy potrebné na vyplatenie dôchodkov na zberný účet miestneho oddelenia „Bálgarski pošti“. Účtovné vzťahy medzi miestnym oddelením Inštitútu a miestnym oddelením „Bálgarski pošti“ týkajúce sa dôchodkov vyplatených v príslušnom mesiaci sa uzatvárajú na konci toho istého mesiaca.
2. Za prácu súvisiacu s vyplácaním dôchodkov prostredníctvom poštovej siete Inštitút prostredníctvom svojich miestnych oddelení uhrádza miestnym oddeleniam „Bálgarski pošti“ 8,5 promile z dôchodkov, ktoré sa majú vyplatiť v danom mesiaci. Táto suma sa uhrádza do 7. dňa nasledujúceho mesiaca.
3. Splatnú daň z pridanej hodnoty vzťahujúcu sa na peňažnú sumu uvedenú v odseku 2 uhradí miestne oddelenie Inštitútu miestnemu oddeleniu „Bálgarski pošti“ spolu so sumou podľa odseku 2.
4. Úhrady uvedené v odsekoch 2 a 3 sa vykonávajú na základe faktúry, ktorú miestne oddelenie „Bálgarski pošti“ vystaví po vyplatení dôchodkov v danom mesiaci.
5. V prípade nesprávneho vyplatenia dôchodku vinou pracovníka pobočky pošty miestne oddelenie „Bálgarski pošti“ tento dôchodok vráti miestnemu oddeleniu Inštitútu. ...“
- 16 Podľa článku 4 zákona o poštových službách (Zakon za poštenskiye uslugi) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) „poštové služby zahŕňajú univerzálnu poštovú službu a neuniverzálnu poštovú službu“.

17 Článok 25 ods. 2 zákona o poštových službách stanovuje:

„Poštový operátor, ktorý je povinný poskytovať univerzálnu poštovú službu, môže poskytovať aj iné poštové služby spôsobom stanoveným týmto zákonom, ako aj iné činnosti, ktoré sú predmetom jeho činnosti ako obchodnej spoločnosti.“

18 Článok 29b uvedeného zákona spresňuje:

„Poštový operátor, ktorý je poverený poskytovaním univerzálnej poštovej služby, organizuje svoju činnosť a vedie účtovníctvo v súlade s účtovnými štandardami a uplatňuje systém rozdelenia nákladov pre celú obchodnú činnosť, ako aj analyticky a oddelene pre:

1. univerzálnu poštovú službu podľa druhu služieb;
2. poštové peňažné prevody;
3. neuniverzálne poštové služby podľa článku 38 bodov 1 až 3;
4. iné obchodné činnosti.“

19 Z článku 38 zákona o poštových službách vyplýva, že neuniverzálne poštové služby zahŕňajú:

- „1. prijímanie, prepravu a doručovanie priamej reklamnej zásielky;
2. služby podľa článku 3 bodu 2;
3. kuriérske služby;
4. poštové peňažné prevody.“

20 Podľa článku 39 bodu 3 zákona o poštových službách je individuálne oprávnenie v zmysle tohto zákona individuálnym správnym aktom, ktorý sa okrem iného vydáva vo vzťahu k poštovým peňažným prevodom.

21 § 1 bod 9 dodatkových ustanovení toho istého zákona stanovuje, že „poštové peňažné prevody“ sú poštovými službami na odosielanie peňažných prostriedkov od odosielateľa príjemcovi na papierovom podklade prostredníctvom poštového operátora, ktorý má oprávnenie na poskytovanie služieb uvedených v článku 39 bode 3“.

22 Podľa § 70 prechodných a záverečných ustanovení uvedeného zákona „Poštovým operátorom, ktorému bola v súlade s článkom 24 uložená povinnosť poskytovať univerzálnu poštovú službu, je na obdobie pätnástich rokov, počítaných odo dňa uverejnenia tohto zákona v *Däržaven vestnik* [(Úradný vestník) č. 102 z roku 2010 účinný od 30. decembra 2010] obchodná spoločnosť [„Bälgarski pošti“].

Skutkový stav sporu vo veci samej a prejudiciálne otázky

23 Dekrétom z 10. marca 2000 prijala Rada ministrov nariadenie, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2000. Toto nariadenie stanovuje, že dôchodky vyplácajú miestne oddelenia Inštitútu prostredníctvom bánk v krajine a pobočiek pošty národného poštového operátora Bälgarski pošti, jednoosobovej obchodnej spoločnosti, ktorej 100 % vlastníkom je štát. Tieto poštové peňažné prevody zahŕňajú výplatu dôchodkov v pobočkách pošty, ako aj na adrese príjemcu prostredníctvom zamestnanca pošty. V čase prijatia nariadenia bola na základe zákona o poštových službách oprávnená zabezpečovať univerzálnu poštovú službu, ktorá zahŕňala poštové peňažné prevody, len spoločnosť Bälgarski pošti.

- 24 Od 3. novembra 2009 v nadväznosti na zmenu uvedeného zákona už poštové peňažné prevody nie sú zahrnuté do univerzálnej poštovej služby. „EasyPay“ AD a „Finance Engineering“ AD sú podniky, ktoré sú držiteľmi oprávnenia udeľovaného Komisiou pre reguláciu telekomunikácií a umožňujúceho poskytovať službu poštových peňažných prevodov. Tieto podniky preto usudzujú, že nariadenie tým, že priznáva operátorovi Bãlgarski pošti výlučné právo na vyplácanie dôchodkov poštovými peňažnými prevodmi, obmedzuje ich práva poštových operátorov a zasahuje do voľnej hospodárskej súťaže.
- 25 Rada ministrov tvrdí, že priznávanie a vyplácanie dôchodkov patrí do úloh štátu v oblasti sociálneho zabezpečenia, a preto ich nemožno považovať za hospodársku činnosť. Bãlgarski pošti boli regulačným aktom poverené zabezpečovať činnosť služby vo verejnom záujme, na ktorú sa nevzťahuje pôsobnosť práva hospodárskej súťaže. Rada ministrov dodáva, že len táto spoločnosť má sieť pobočiek na celom bulharskom území vrátane oblastí s nízkou hustotou obyvateľstva.
- 26 Súd konajúci v prvom stupni rozhodol, že článok 106 zákonníka sociálneho zabezpečenia priznáva Rade ministrov možnosť vybrať spoločnosť, ktorá najlepšie uspokojuje verejné potreby, a vyvodil z toho, že žalobu podanú spoločnosťami „EasyPay“ AD a „Finance Engineering“ AD treba zamietnuť ako nedôvodnú. Účastníci konania následne podali kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 27 Za týchto podmienok Vãrchoven administrativen sãd (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa poštová služba, akou je služba poštových peňažných prevodov, ktorou odosielateľ, v tomto prípade štát, zasiela peňažné sumy príjemcovi, konkrétne osobám, ktoré majú právo na sociálne dávky, považovať za službu nepatriacu do pôsobnosti smernice 97/67, na ktorú sa v dôsledku toho vzťahujú ustanovenia článkov 106 ZFEÚ a 107 ZFEÚ?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku majú sa články 106 ZFEÚ a 107 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia obmedzeniu hospodárskej súťaže pri poskytovaní poštovej služby, aká bola opísaná, pokiaľ je to odôvodnené naliehavými dôvodmi týkajúcimi sa zabezpečenia základného ústavného práva občanov a sociálnej politiky štátu a pokiaľ zároveň povaha tejto služby umožňuje posúdiť ju ako službu všeobecného hospodárskeho záujmu, za predpokladu, že odmena prijatá poskytovateľom tejto služby predstavuje kompenzáciu, ktorá nepresahuje sumu stanovenú v článku 2 ods. 1 písm. a) rozhodnutia SVHZ?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 28 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 97/67 vykladať v tom zmysle, že sa jej pôsobnosť vzťahuje na službu poštových peňažných prevodov, ktorými odosielateľ, v tomto prípade štát, zasiela peňažné sumy príjemcovi prostredníctvom operátora povereného univerzálnou poštovou službou.
- 29 Treba pripomenúť, že článok 2 bod 1 smernice 97/67 taxatívne vymenováva služby, na ktoré sa vzťahuje pojem „poštové služby“ v zmysle tejto smernice a ktoré pozostávajú z vyberania, triedenia, prepravy a distribúcie poštových zásielok. Okrem toho bod 6 tohto článku podrobne opisuje, čo treba rozumieť pod pojmom „poštová zásielka“ v zmysle uvedenej smernice.

- 30 Ani článok 2, ani žiadne iné ustanovenie smernice 97/67 nespomína finančné služby, vrátane finančných služieb poskytovaných ako doplnkové služby poskytovateľmi poštových služieb (pozri v tomto zmysle rozsudok Asempre a Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, bod 31).
- 31 Treba tiež spresniť, že vzhľadom na presnú a obmedzujúcu povahu tohto ustanovenia smernice 97/67 nemožno zvoliť jeho rozširujúci výklad, ktorého dôsledkom by bolo rozšírenie pôsobnosti tejto smernice na situácie, na ktoré sa nevzťahuje (pozri v tomto zmysle rozsudok Asempre a Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, bod 32).
- 32 Bolo tiež rozhodnuté, že na služby poštových peňažných prevodov, ktoré spočívajú vo vykonaní platieb prostredníctvom verejnej poštovej siete v prospech fyzických osôb alebo právnických osôb na účet a na žiadosť inej osoby, sa nevzťahuje pôsobnosť smernice 97/67 (pozri rozsudok Asempre a Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, bod 34).
- 33 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať, že smernica 97/67 sa má vykladať v tom zmysle, že na službu poštových peňažných prevodov, ktorými odosielateľ, v tomto prípade štát, zasiela peňažné sumy príjemcovi prostredníctvom operátora povereného univerzálnou poštovou službou, sa pôsobnosť tejto smernice nevzťahuje.

O druhej otázke

- 34 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 107 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby členský štát udelil podniku, o aký ide vo veci samej, výlučné právo vyplácať dôchodky poštovými peňažnými prevodmi.
- 35 Na úvod treba pripomenúť, že ak sa má opatrenie považovať za štátnu pomoc, musí spĺňať všetky podmienky uvedené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Po prvé musí ísť o zásah štátu alebo zo štátnych prostriedkov. Po druhé tento zásah musí byť spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie musí príjemcu zvýhodňovať. Po štvrté musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením (pozri rozsudok Libert a i., C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 74, ako aj citovanú judikatúru).
- 36 Článok 107 ods. 1 ZFEÚ teda na účely posúdenia opatrenia ako štátnej pomoci okrem iného predpokladá existenciu výhody poskytnutej podniku.
- 37 V tejto súvislosti v prvom rade treba zdôrazniť, že jednak podnikom je na účely uplatnenia ustanovení práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania a jednak hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu (pozri rozsudok Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, bod 35).
- 38 Ďalej bolo rozhodnuté, že organizácie, ktoré prispievajú k správe služby sociálneho zabezpečenia vo verejnom záujme, spĺňajú funkciu výlučne sociálnej povahy. Táto činnosť je totiž založená na zásade solidarity a nemá žiadny účel dosiahnutia zisku. Vyplácané dávky sú zákonnými dávkami nezávislými od výšky poisťného (pozri v tomto zmysle rozsudok Poucet a Pistre, C-159/91 a C-160/91, EU:C:1993:63, bod 18).
- 39 Prináleží vnútroštátnemu súdu overiť, či činnosť poštových peňažných prevodov, ktorú vykonáva spoločnosť Bългарски пошти a ktorá umožňuje vyplácanie dôchodkov, o ktoré ide vo veci samej, prispieva k fungovaniu služby sociálneho zabezpečenia vo verejnom záujme a či má byť v dôsledku toho považovaná za hospodársku činnosť, na ktorú sa vzťahuje článok 107 ods. 1 ZFEÚ.

- 40 V tomto rámci treba pripomenúť, že na vylúčenie posúdenia činnosti ako hospodárskej činnosti musí byť táto činnosť svojou povahou, svojím predmetom, ako aj pravidlami, ktorým podlieha, neoddeliteľne spojená s vnútroštátnym dôchodkovým systémom (pozri analogicky rozsudok *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01 P, EU:C:2002:617, bod 81). Vo veci samej teda treba zohľadniť prípadnú neoddeliteľnú povahu činnosti poštových peňažných prevodov.
- 41 V tejto súvislosti najmä z článku 50, článku 54 ods. 1 a článku 58 nariadenia vyplýva, že dávky v starobe priznané v rámci systému sociálneho zabezpečenia štátu patria medzi úlohy Inštitútu, ktorý sa pri vykonávaní tejto úlohy obracia na Bãlgarski pošti len na účel vyplácania dôchodkov.
- 42 Okrem toho článok 50 nariadenia stanovuje, že vyplácanie dôchodkov sa môže vykonávať aj prostredníctvom bankových inštitúcií. Podľa údajov, ktoré Inštitút poskytol bulharskej vláde a ktoré táto vláda uviedla v rámci ústnej časti konania, sa k 1. máju 2015 bankovými prevodmi vyplácalo približne 53 % celkového počtu dôchodkov. Poštové peňažné prevody vykonávané spoločnosťou Bãlgarski pošti teda skutočne nie sú jediným prostriedkom, akým sa vyplácajú dôchodky.
- 43 Tieto okolnosti predstavujú indíciu umožňujúcu usúdiť, že činnosť poštových peňažných prevodov, ktorou sa vyplácajú dôchodky, by mohla byť oddeliteľná od vnútroštátneho dôchodkového systému. Prináleží vnútroštátnemu súdu posúdiť relevantnosť týchto okolností, a to najmä z hľadiska iných skutkových a právnych okolností, ktoré má k dispozícii.
- 44 V druhom rade za predpokladu, že činnosť poštových peňažných prevodov umožňujúca vyplácanie dôchodkov, o ktoré ide vo veci samej, je neoddeliteľná od služby sociálneho zabezpečenia vo verejnom záujme a mala by sa považovať za hospodársku činnosť, vyvstáva otázka, či opatrenie, ktorým členský štát udeľuje podniku výlučné právo vyplácať dôchodky poštovými peňažnými prevodmi, môže predstavovať výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 45 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa nevzťahuje na štátny zásah považovaný za kompenzáciu predstavujúcu protihodnotu plnení, ktoré poskytujú prijímajúce podniky pri výkone záväzkov služby vo verejnom záujme, takže tieto podniky v skutočnosti nepožívajú finančnú výhodu a dôsledkom uvedeného zásahu teda nie je umiestnenie týchto podnikov do výhodnejšieho konkurenčného postavenia vo vzťahu ku konkurenčným podnikom (pozri rozsudky *Libert a i.*, C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 84, ako aj *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 87).
- 46 Aby sa však v konkrétnom prípade na takúto kompenzáciu nemuselo vzťahovať posúdenie ako štátnej pomoci, musia byť splnené určité podmienky (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 88).
- 47 Po prvé z bodu 89 rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) vyplýva, že na to, aby sa na takúto kompenzáciu nemuselo vzťahovať posúdenie ako štátnej pomoci, musí byť prijímajúci podnik skutočne poverený výkonom záväzkov služby vo verejnom záujme, a že tieto záväzky musia byť jasne definované.
- 48 V tomto prípade musí vnútroštátny súd skúmať, či je Bãlgarski pošti skutočne poverená výkonom záväzkov služby vo verejnom záujme a či tieto záväzky jasne vyplývajú z vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej.
- 49 Po druhé z bodu 90 rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) vyplýva, že prináleží vnútroštátnemu súdu určiť, či sú kritériá, na základe ktorých sa vypočíta kompenzácia, vopred objektívne a transparentne stanovené.
- 50 V tejto súvislosti možno uviesť, že článok 92 ods. 2 nariadenia uvádza základnú sumu, na základe ktorej sa vypočítava kompenzácia záväzku služby vo verejnom záujme.

- 51 Rovnako prináleží vnútroštátnemu súdu overiť, či pri uplatnení tretej podmienky stanovenej v bode 92 rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) kompenzácia prekračuje sumu, ktorá je potrebná na pokrytie všetkých nákladov alebo ich časti, vzniknutých pri úhrade prostredníctvom poštových peňažných prevodov dôchodkov, berúc do úvahy príslušné príjmy, ako aj primeraný zisk z výkonu tohto záväzku.
- 52 Pokiaľ sa výber podniku povereného službou všeobecného hospodárskeho záujmu nevykoná, ako vo veci samej, v rámci verejného zadávacieho konania, vnútroštátnemu súdu prináleží aj zabezpečiť sa v súlade so štvrtou podmienkou stanovenou v bode 93 rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), že úroveň tejto kompenzácie je určená na základe analýzy nákladov, ktoré by stredne veľký dobre riadený a vybavený podnik vynaložil na výkon svojich záväzkov služby vo verejnom záujme, berúc do úvahy príslušné príjmy, ako aj primeraný zisk z výkonu týchto záväzkov.
- 53 V treťom rade hoci vnútroštátny súd zdôrazňuje, že odmena, ktorú dostáva spoločnosť *Balgarski pošti*, predstavuje kompenzáciu neprekračujúcu sumu definovanú v článku 2 ods. 1 písm. a) rozhodnutia SVHZ, treba spresniť, že toto rozhodnutie sa týka opatrení predstavujúcich štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok *Libert a i.*, C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 102). Vnútroštátny súd by totiž mohol uplatniť toto rozhodnutie s cieľom určiť, či je opatrenie sporné vo veci samej, kvalifikovateľné ako štátna pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ, zlučiteľné s vnútorným trhom v súlade s článkom 106 ods. 2 ZFEÚ a môže byť vyňaté z povinnosti predchádzajúcej notifikácie upravenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, len za predpokladu, že by neboli dodržané kritériá spomenuté v bodoch 47 až 52 tohto rozsudku a že by boli splnené podmienky uplatniteľnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 54 V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že z článkov 11 a 12 rozhodnutia SVHZ vyplýva, že sa týmto rozhodnutím zrušuje rozhodnutie 2005/842 a že rozhodnutie SVHZ nadobúda platnosť 31. januára 2012. Ako uvádza Európska komisia, článok 10 rozhodnutia SVHZ stanovuje, že schémy pomoci poskytnuté pred nadobudnutím účinnosti uvedeného nariadenia, ktoré boli zlučiteľné so spoločným trhom a vyňaté z notifikačnej povinnosti v súlade s rozhodnutím 2005/842, sú naďalej zlučiteľné s vnútorným trhom a vyňaté z notifikačnej povinnosti počas ďalšieho obdobia dvoch rokov, čiže do 31. januára 2014. Od tohto dátumu musí schéma štátnej pomoci na to, aby mohla byť vyňatá z notifikačnej povinnosti, dodržiavať podmienky rozhodnutia SVHZ.
- 55 Okrem toho keďže, ako vyplýva z bodu 23 tohto rozsudku, nariadenie nadobudlo účinnosť v januári 2000, treba uviesť, že podľa článku 2 ods. 2 rozhodnutia SVHZ za predpokladu, že poskytovateľ služby poskytuje službu všeobecného hospodárskeho záujmu viac ako 10 rokov, sa toto rozhodnutie uplatňuje, len pokiaľ sa od poskytovateľa služby vyžadovala významná investícia, aby mohol splniť svoju povinnosť služby všeobecného hospodárskeho záujmu, pričom takéto posúdenie prináleží vnútroštátnemu súdu.
- 56 Vzhľadom na predchádzajúce treba na druhú otázku odpovedať, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že ani za predpokladu, že činnosť poštových peňažných prevodov umožňujúca vyplácanie dôchodkov predstavuje hospodársku činnosť, sa toto ustanovenie nevzťahuje na skutočnosť, že členský štát udelil podniku, o aký ide vo veci samej, výlučné právo vyplácať dôchodky poštovými peňažnými prevodmi, pokiaľ je táto služba službou všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorej kompenzácia predstavuje protihodnotu plnení poskytovaných týmto podnikom pri výkone jeho záväzku služby vo verejnom záujme.

O trovách

- ⁵⁷ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb, zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/6/ES z 20. februára 2008, sa má vykladať v tom zmysle, že na službu poštových peňažných prevodov, ktorými odosielateľ, v tomto prípade štát, zasiela peňažné sumy príjemcovi prostredníctvom operátora povereného univerzálnou poštovou službou, sa pôsobnosť tejto smernice nevzťahuje.**
- 2. Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že ani za predpokladu, že činnosť poštových peňažných prevodov umožňujúca vyplácanie dôchodkov predstavuje hospodársku činnosť, sa toto ustanovenie nevzťahuje na skutočnosť, že členský štát udelil podniku, o aký ide vo veci samej, výlučné právo vyplácať dôchodky poštovými peňažnými prevodmi, pokiaľ je táto služba službou všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorej kompenzácia predstavuje protihodnotu plnení poskytovaných týmto podnikom pri výkone jeho záväzku služby vo verejnom záujme.**

Podpisy